

समूहनी स्त्री सम्पुङ्गस्यया सम्+जङ्-करणे ल्युट् ङीप् ।
 १ सम्पुङ्गस्य हेमच० । भावे ल्युट् । २ सम्पुङ्गस्य परिसम्-
 पुङ्गस्य ४२५८ पु० इत्यम् । ३ सम्पुङ्गस्यकरणे च न० ।
 समूहालम्बन लि० सम्पुङ्गस्यलम्बने विषयतया स्था+लवि-
 ल्यु । नानाप्रकारतानि रूपितानां विशेषप्रतायां वि-
 श्राने । तत्र संशये नानाप्रकारतानि रूपितानां एकवि-
 शेषप्रतायाः सत्वात् न समूहालम्बनत्वम् । धवच्छदिरो
 हावित्वादो दण्णो कुण्णो च देवदत्त इत्यादौ वाक्यज-
 नितवापस्यापि सम्पुङ्गस्यलम्बनत्वं ततोभयनिर्दिष्टतयोः
 विशेषप्रतयोर्हयोरेवाङ्गोकारात् सत्वात्परम्पूयमास्यन्दस्य
 प्रत्येकान्वयनियमेन प्रथमार्थद्वित्यत्र प्रत्येकद्वितित्वात्
 तच्च समवायेनेति बोध्यम् । अतएव शब्दचिन्तामणौ
 कथितता धवच्छदिरपकाशान्तिनोत्तादो प्रत्येककमेताया
 एव विभिन्नक्रियायावन्वय इत्युक्तम् । अत उक्तस्ये
 विशेषप्रताद्वयम् । धवच्छदिरो हावित्वादावपि द्वित्यस्य सम-
 वायसम्बन्धेन धवादिद्वितित्वात् विशेषप्रतादयाङ्गीकारेऽपि
 नञालभावात् । तेनैव धवच्छदिरो न हाविति प्रतीतिवा-
 रणसम्भवात् । षट् षट्च पश्यतीत्यादौ च दर्शनक्रियायां
 षट्पटयोरन्वयसम्भवे तु न सम्पुङ्गस्यलम्बनमिति भेदः
 इत्यादिबोध्यम् । यदि च आत्मवटयोगात्तत्संमितादि
 प्रयोगसाधुत्वाच्च पठ्याप्रिसम्बन्धेनैव द्वित्यादेर्बोडोङ्गी-
 क्रियते तदा तस्य न सम्पुङ्गस्यलम्बनत्वम् ।
 समूहिन् लि० सम्पुङ्गोऽस्य इति सम्+जङ्-णिनि वा ।
 सम्पुङ्गावयवे प्रत्येकवस्तुनि यथा षट्पटसम्पुङ्गास्तंगता
 षटः पटश्च समूही । २ सम्पुङ्गकर्तृयुक्ते लि० स्त्रियां ङीप्
 समूह्य पु० सम्+जङ्-गत्व । १ यस्मिन्नाम्नो अमरः २ सम्पुङ्ग-
 तन्त्रे लि० ३ यस्मात्संस्कारभेदे वि० कौ० ।
 समृद्ध लि० सम्पुङ्गः कृद्-कृध-क्त । १ यस्मिन्सम्पत्तिशुक्ते
 अमरः । २ यस्मिन्कृद् च शब्दमा० ।
 समृद्धि स्त्री सम्पुङ्गः कृद्-कृध-क्त । १ यस्मिन्स-
 म्पत्तौ अमरः २ सम्पुङ्गद्वयो च “मधुसूद्विद्विधमेधित या
 मेधया” भाषः ।
 समेत लि० सम्+स+इत्युक्तम् । १ समागते २ सङ्गते च ।
 समेधित लि० सम्+पृथ+णिच्-क्त । संबर्धिते “जधुसूद्वि-
 द्विधमेधितमेधयेति” भाषः ।
 समोदक न० सम्पुङ्गस्य भागेन तुल्यसुदकं यत् । चर्द्धान्
 संबोधनेन मचितदधिजाते १ तत्क्रभेदे हेमच० । सङ्ग मो-
 दमेन सङ्गश्च । २ समोदकसहिते लि० काण्डशेषः ।

सम्पत्ति स्त्री सम्+पद-क्तिन् । १ यस्मिन्सम्पत्तिः अमरः २ यत्तु-
 रूपात्मभावे यद्य यद्गुणता चर्चिता तस्य तद्योभावे च
 वि० कौ० ३ विभूतौ मेदि० ।
 सम्पद स्त्री सम्+पद-सम्प० भावे क्तिप् । १ विभवे २ सम्पत्तौ
 च अमरः । ३ यत्तुल्यत्वे । करणे क्तिप् । ४ द्वारभेदे पु०
 मेदि० । सज्जते क । सम्पद तत्त्वार्थे न० शब्दमा० ।
 सम्पन्न लि० सम्+पृथ-क्त । १ साधिते २ सम्पदयुक्ते च मेदि०
 सम्पराय पु० सम्+परा+इच्-साधारे कच् । १ युद्धे
 २ सापदि ३ उत्तरकाये च अमरः ।
 सम्परायिक न० सम्परायाय आपदे हितम् ठन् । १ युद्धे
 नदर्थे ठण् । २ सम्परायिकमय्यत्र अमरः । [मेदि०]
 सम्पर्क पु० सम्+पृथ-गञ् । १ सम्बन्धे २ रतौ ३ श्वेलके च
 सम्पर्किन् लि० सम्+पृथ-चित्तुष् । सम्बन्धयुक्ते ।
 सम्पा स्त्री सम्पक् अतर्कितं पतति पत-ङ । विद्युति अमरः ।
 सम्पाक पु० सम्पक् पाको यत्वात् ण्व० । आरग्वधट्ठे
 अमरः तद्भोजने हि भुक्ताकारेः सम्पक्पाको भवतीति
 वेदादे प्रसिद्धम् । २ दृष्टे ३ तर्कने मेदि० ४ सम्पटे
 ५ यत्वे च लि० धरणिः ।
 सम्पात पु० सम्+पत-गञ् । १ पञ्चगतिभेदे जटा० २ सम्ब-
 क्पतने च । ३ रेखास्तत्रादेः सम्पतने च ।
 सम्पाति पु० सम्+पत-णिच्-ङ् । जटायुषो ज्येष्ठश्चातरि
 पञ्चभेदे रामा० स्त्राचै क । तत्रैव । सम्पातिरश्च का-
 यति कै-क । सम्पातिक गङ्गुल्लेखनये शब्दमा० ।
 सम्पुट पु० सम्+पुट-क् । १ कुम्भकट्टे अमरः । सम्पु-
 टमिव उभयवार्त्तवर्त्त यत् । २ एकजातीयपदार्थेन
 भिन्नजातीयस्य उभययो व्याप्ते लि० । “सकामैः सम्पु-
 टोजाकाः” इति तत्त्वम् ।
 सम्पुटक पु० सम्पुटयति सम्+पुट-कच् स्त्राचै वुन् । यत्तु-
 द्धके मङ्गुल्लेखे (पेटारा) पदार्थविशेषे अमरः ।
 सम्पूर्ण लि० सम्+पूर-क्त । १ परिपूर्ण २ समग्र च “सादितो-
 दयवेद्यायाः प्राङ्मूर्च्छतद्वयान्विता । एकादशी हि सम्पू-
 र्ण” इति खल्लुक्ते ३ एकादशीभेदे स्त्री ति० त० । शुद्धे ४ षट्-
 दण्डात्मकतिथिमात्रे स्त्री तिथिशब्दे १२६१ पु० इत्यम् ।
 सम्पृक्त लि० सम्+पृथ-क्त । १ यस्मिन्ने हेमच० २ सम्बन्धे च
 सम्प्राणयन न० सम्+प्र+णी-ल्युट् । १ सम्पुङ्गव्यङ्ग्यतन्त्रेः
 शोधनाय संस्कारविशेषे विधाने च । [अमरः ।
 सम्प्रति क्त्व० सम्+प्रति+समाहारइत् । इदानीमित्यर्थे
 सम्प्रतिप्रति स्त्री सम्+प्रतिपद्यते-क्तिन् । १ वाद्युक्ताववि-